Verkko-osasto / Toimintavarmuusyksikkö
Antti-Jussi Lankinen

11.4.2018

Eduskunnan lakivaliokunta
LaV@eduskunta.fi

Eduskunnan lakivaliokunnan pyyntö kirjallisesta asiantuntijalausunnosta 5.4.2018

Määräaika 11.4. 2018 14:00

Liikenne- ja viestintäministeriön lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi rikoslain, pakkokeinolain 10 luvun ja poliisilain 5 luvun muuttamisesta (HE 30/2018 vp)

Eduskunnan lakivaliokunta on pyytänyt lausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi rikoslain, pakkokeinolain 10 luvun ja poliisilain 5 luvun muuttamisesta (HE 30/2018 vp). Liikenne- ja viestintäministeriö toteaa pyydettynä lausuntonaan seuraavaa.

Hallituksen esityksen pääpaino on 8.9.2018 mennessä täytäntöönpantavan terrorismirikosdirektiivin (EU) 2017/541 johdosta rikoslakiin tehtävissä muutoksissa. Rikoslain osalta muutokset ovat verrattain monilukuisia ja niitä esitetään terrorismirikoksia koskevan 34 a luvun lisäksi myös mm. rikoslain kansainväliseen soveltamisalaan ja oikeushenkilön rangaistusvastuuseen. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalalle lakiesityksistä vaikutuksia ulottaa mm. se, että eräät vakavimmat tietoverkkorikokset olisi jatkossa tuomittava terrorismirikoksina korotetulta asteikolta silloin, kun teko on terroristisessa tarkoituksessa tehty. Terrorismirikoksina rangaistaviksi voisivat tulla yhteiskunnan tärkeään toimintoon kohdistuva törkeä datavahinganteko sekä tietyt törkeän tietoliikenteen häirinnän ja törkeän tietojärjestelmän häirinnän muodot. Ehdotettujen muutosten myötä vakavimpien tietoverkkorikosten moitittavuus korostuu, mitä on pidettävä oikeansuuntaisena kehityksenä.

Liikenne- ja viestintäministeriö yhtyy siihen hallituksen esityksen havaintoon, että terrorismirikoksia koskevien säännösten soveltamiseen liittyvien viranomaisvoimavarojen seuranta on tarpeen. Muun muassa pakkokeinolakiin ja poliisilakiin telekuuntelun ja televalvonnan osalta esitetyt muutokset, joiden myötä mainittuja keinoja voidaan jatkossa kohdistaa rikoslakiin ehdotettuihin uusiin tai aiemmasta muutettuihin terrorismirikostunnusmerkistöihin, voivat edellyttää sellaisia viranomaisvoimavaroja, joita ei etukäteen ole helppoa arvioida. Lakiesityksessä on myös huomioitu telekuuntelu ja –valvontaoikeuksien laajentamisesta teleyrityksiin kohdistuvat vaikutukset niiden avustaessa poliisia. Sen sijaan esityksessä ei ole arvioitu mikä on nyt ehdotettavien rikostunnusmerkistöjen sekä toimivaltuuksien laajennuksien suhde kansallisen turvallisuuden suojaamiseen ja valmistelussa oleviin siviili- ja sotilastiedustelua koskeviin esityksiin.

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite
Eteläesplanadi 16
(kirjaamo)
Helsinki
Postiosoite
PL 31
00023 Valtioneuvosto
Puhelin
029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi

Liikenne- ja viestintäministeriöllä ei ole muuta lausuttavaa käsillä olevan lakiesityksen luonnoksen johdosta.

Mikael Nyberg
Osastopäällikkö, ylijohtaja

Antti-Jussi Lankinen
Erityisasiantuntija

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite
Eteläesplanadi 16
(kirjaamo)
Helsinki
Postiosoite
PL 31
00023 Valtioneuvosto
Puhelin
029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi